SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV | JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 31, 1988 | CENTS 25 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 31-го ГРУДНЯ 1988 | Ч. 249. | РІК XCV.

„хай приходить новий! Хай щасливий він, радісний буде!"

СУЧАСНА УКРАЇНА БУЛА В ЦЕНТРІ УВАГИ СКВУ

На світлинах:
Учасники панелю КПЛ „Гласність і українське національне питання" (зліва) М. Руденко, Л. Плющ, О. Дейчаківський, Г. Гаврилишин.

(фота: ред Марта Коломиєць).

Торонто (О. Кузьмович). — Коли поглянути тепер після промежутку часу на шість днів нарад V Світового Конгресу Вільних Українців, а зокрема усіх його комісій і рад, то можна беззастережно ствердити, що найбільше уваги і зацікавлення мали питання сучасної України, процесів, які там проходять, контактів особистих та спільних і питання, як допомогти українцям, що так відважно і стійко обстоюють тепер питання самобутности, а зокрема віри, культури, національних прав і прав людини.

Тому наради та панелі Комісії прав людини були вщерть виповнені публікою.

Деякі сесії Комісії прав людини прямо не могли вмістити усіх зацікавлених і вони часто стояли в переходах, чи сиділи під стінами на долівці, щоб вислухати про події та проблеми сьогоднішньої України та як їм можна зі Заходу найкраще допомогти.

„Поміч Україні" була темою першого з численних панелів КПЛ, в якому говорили д-р Ніна Строката, Стефанія Січко і Людмила Литовченко. Всі три підкреслювали важливість допомоги Україні від українців на Заході не лише матеріяльної, але й моральної, і давали багато прикладів з якими надіями українці на батьківщині споглядають на своїх вільних братів. Особливо цікаві були спостереження С. Січко, яка тільки на короткий час прибула сюди з України і незабаром повертається туди назад. Її думки були тверезі та відважні. Вона завважила скільки патріотичних слів довелося їй почути тут на вільній землі, а рівночасно скільки різних подій, що проходять в Україні. З гумором розповідала, як тримає одну сокиру під ліжком, а другу біля порога, як свідома, що й тут на Конгресі є людці, що слухають і звітують все, що вона та інші говорять, але для неї важливе щоб було взаємне порозуміння поміж українцями тут і там, щоб була допомога фінансова і моральна і щоб тут друкувати все, що подають з України. Вона вважає, що Українська Гельсінкська Спілка є рушійним двигуном і її авторитету не можна підірвати.

Найбільш емоційною і зворушливою була розповідь Л. Литовченко про життя в Києві після Чорнобиля, про те, як пізно населення довідалося про небезпеку радіяції, як наражені були на неї зокрема діти і як ствердженo, що українці це „нація, яка хотіла водою змити радіяцію". Наслідки радіяції ще не відомі та щойно історія їх покаже — говорила зворушена Л. Литовченко — яка працювала в Києві учителькою і закликала, що саме тут із вільного світу треба добиватися, щоб ніколи не повторився в Україні Чорнобиль і подібні екологічні катастрофи.

Не так емоційно, але зате з гарячою дискусією відбулася сесія КПЛ, на якій доповідали Божена Ольшанівська про „Похід миру" в Україні, у якому вона брала участь, і Леонід Плющ, який говорив про „Акцію Бумеранг". Дискусія між прелегентами і учасниками сесії була аж надто жива із закидами в сторону прелегентів, як наприклад, що Б. Ольшанівська брала участь у акції пролівих елементів із ЗСА, які влаштували цей „марш миру", або, що Л. Плющ пропонував у зв'язку з аферою „Бумеранг" створення окремої комісії українців з усіх партійних середовищ, які прослідили б всякання КҐБ в українську громаду у вільному світі.

Не менш цікавий, але спокійніший настроями був інший панель КПЛ, на якому замала заля ніяк не могла вмістити усіх зацікавлених учасників і переповнення трохи перешкоджало перебігові. Панелем п.н. „Гласність і українське національне питання" провадив проф. Всеволод Ісаїв, а брали в ньому участь Микола Руденко, голова Закордонного Представництва УГС.

(Закінчення на стор. 3)

Православна парафія в Пармі влаштовує радіопередачу і концерт

Парма, Огайо. — В суботу, 7-го січня 1989 року, на Різдво за Юліянським календарем, український православний собор св. Володимира в Пармі, Огайо, передаватиме надзвичайну радіопрограму. Ця передача, друга в черзі, для тих, які не мають нагоди відвідати церковні відправи; передаватиметься із станції WERE-AM 1300 від 7-ої до 8-ої год. вечора. Отець протопресвітер Степан Ганкевич, парох-емерит, та парох отець Іван Наконечний пересилатимуть привіти, а 45-членний хор під мистецьким керівництом Олега Махлая співатиме коляди.

Святі Літургії в неділю 8-го січня відправлятимуться в год. 8:30 (по-англійському) та в год. 10-ій (по-українському). Англомовний хор під диригентурою Стефанії Стефанюк співатиме традиційні колядки після першої відправи. Молодеча УПЛіга влаштовує перекуску. В 10-ій год. співатиме Службу Божу український хор, а хор парафіяльної школи під керівництвом Ліди Остапович доповнить відправи своїми колядками.

О год. 12-ій катедральний хор під диригентурою О. Махлая влаштовує концерт колядок та духовної музики Сестрицтво св. Анни при парафії після концерту влаштовує прийняття. Організатори запрошують всю громаду.

Василь Онуфрієнко

Новорічний тост

Наливайте склянки — довгождана приходить година.
Недалеко вже десь, вже торкнулась рукою стіни.
Усміхніться, щоб радість була тут, як сонце, єдина,
Щоб збуватися стали найкращі надії і сни.

Приготуймось, щоб дружніми нас ця година застала,
Щоб у щирих привітах засяяли сонце й тепло,
Щоб незгоди й турботи остання хвилина забрала
Й пелюстками їх слід, наче снігом взимі, замело.

Наливайте склянки! Прожили ми цей рік, як і люди, —
Працювали, учились, життя будували своє...
Хай приходить новий! Хай щасливий він, радісний буде!
Приготуймось же — в світі ДВАНАДЦЯТА зараз проб'є!

У СВІТІ

В МОСКВІ НА ПРОЦЕСІ зятя Брежнєва — Юрія Чурбанова прокуратор вимагає для нього 15-ти років ув'язнення й стільки ж для Яхяєва; для Кахраманова — 13 років, для решти шести підсудних — від 6 до 10 років. Всім загрожує конфіскація майна і відбуття кари в таборах посиленого режиму, а Чурбанову перші п'ять років — у тюрмі.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ і американська розвідка отримали незаперечні докази, що в Лівії, 35 кілометрів на південь від Тріполі, будують великий комбінат для виробництва отруйних речовин і засобів їх достави. Виробництво хемічної зброї стало б серйозним порушенням міжнародних договорів, прийнятих десятками країн. Президент Роналд Реґен не виключає можливости нанесення удару з повітря по цих лівійських об'єктах. Віцепрезидент Джордж Буш на пресовій конференції у Вашінґтоні заявив, що ЗСА разом із союзниками докладуть максимум зусиль, щоб „стримати лівійський уряд від необдуманих дій". Якщо ж їхні зусилля не матимуть успіху, то Дж. Буш „не виключає можливости інших дій". Речник Державного департаменту Філліс Овклі повідомила, що ЗСА намагаються переконати европейські країни і Японію припинити допомогу у спорудженні лівійського хемічного комплексу. Очевидно, під натиском Вашінгтону японська металургійна компанія вже припинила доставу Лівії устаткування.

СОВЄТСЬКИЙ ЮРИСТ Борис Курашвілі опублікував у газеті „Ізвестія" статтю з критикою поширення влади Міхаїла Горбачова. На його думку, опублікований проєкт змін у совєтській конституції передбачає зосередження надмірної влади в руках однієї людини. Б. Курашвілі вважає, що президент з такими широкими можливостями може бути вибраний лише в країні з багатопартійною системою. Автор статті, доктор юридичних наук, не називає прізвища Горбачова, який, як це передбачається новим законодавством, має отримати звання президента 1-го жовтня 1989 року. Такі ж погляди в листопаді ц.р. висловив і академік Андрей Сахаров спочатку в Москві, а потім під час перебування в Америці, хоч заява Сахарова не була опублікована в Совєтському Союзі.

ПОНАД СТО ПИСЬМЕННИКІВ, артистів і науковців з країн Західньої Европи надіслали лист до кубинського диктатора Фіделя Кастро, пропонуючи йому провести референдум за прикладом президента Чіле Августо Піночета. Як відомо, А. Піночет, що володарював з 1973 року, недавно провів загальнонародний референдум, в результаті якого змушений поступитися владою іншому кандидатові. У зверненні до Ф. Кастро зазначено, що 1-го січня 1989 року сповниться 30 років його необмеженого володарювання, під час якого він ані разу не провів вільних виборів. Автори листа пропонують Кастро надати змогу народові самому вирішити, хто має бути при владі. Вони також вимагають, щоб Кастро дозволив повернутись на батьківщину кубинським втікачам і звільнив усіх політичних в'язнів. Серед тих, що підписали лист, є італійський кінорежисер Фредеріко Фелліні, французький актор Ів Монтан, американський письменник Сол Беллов і багато інших відомих діячів культури й науки.

НОРВЕЗЬКА ҐАЗЕТА „Афтенпост" повідомила, що міністер оборони Норвегії висловив серйозну стурбованість з приводу активного зміцнення бойової могутности Північної фльоти СССР. Згідно з даними служб розвідки НАТО, за останній тиждень грудня в Баренцовому морі з'явився атомовий крейсер „Міхаїл Калінін" з водомісткістю 28,000 тонн, що має 20 крилатих ракет. Крім того, з середземноморського району на північ прибув літаконосець „Баку". Ці кораблі приєдналися до наймогутнішої в світі ескадри, що нараховує 40 кораблів, озброєних ракетами з ядерними боєголовками.

В СССР ПРОДОВЖУЮТЬ переслідувати інакшедумаючих. Московська група Міжнародної організації прав людини повідомила, що 11-го грудня у Свердловську заарештовано працівника журналу „Гласність" незалежного журналіста Сергія Кузнєцова і дуже побито його в тюрмі. Дружину повідомили, що Кузнєцова судитимуть за „спротив міліції" і що до суду його триматимуть в тюрмі.

В АМЕРИЦІ

НАУКОВЦІ МЕДИЧНОЇ школи Джонс Гопкінс університету у своїх нових дослідах виявляють, що довготривале наражeння очей на сонце потроює можливості захворіння їх катарактами, тобто затьмарення очної лінзи, що спричинює сліпоту. Досліди доконані на човнярах-перевізниках з околиць Чесапік Бей вперше потверджують вже давню теорію про зв'язок між сонцем і катарактами. Науковці винайшли, що пошкодження очей приписується ультрафіолетовим лучам Б, ці самі, що також спричинюють загоріння та пістряка шкіри. Відповідні темні окуляри з охороняючими шклами проти цих променів та капелюхи з широкими крисами є добрими охороняючими засобами захворіння.

КОНҐРЕС І БІЛИЙ ДІМ в дуже скорому часі, бо вже 20-го січня 1989 року, з урочистим введенням на посаду нового президента розпічнуть обмін пропозиціями та плянами у справі зменшення федерального дефіциту. Ця політична гра триватиме кілька місяців, не зважаючи на те, що вже сьогодні політики та бюджетні експерти знають, які існують можливості. Одначе найбільшим чи радше найвиднішим прицілом є 300 біл. бюджет Пентагону, про збільшення якого навіть близькі співпрацівники новообраного президента Джорджа Буша висловлюються скептично. Натомість припускають його зменшення.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК У СЕРЕДУ, 28-го грудня ц.р., британські власті подали до публічного відома, що причиною летунської аварії минулого тижня літака Пен-ем над Шотляндією була потужна плястична вибухова речовина, то у Вашінґтоні відразу почались спекуляції щодо групи терористів, які це могли зробити. Виникли різного роду припущенн про те, що цей випадок може створити серйозні проблеми для закордонної політики новообраного президента Джорджа Буша, який в 1968 році очолював панель, що домагався суворих покрань і драстичних дій проти міжнародного тероризму. Ці питання поставили члени органів правопорядку та дипломатичних кіл, як підозріння зосередилися на двох палестинських терористичних групах, тісно пов'язаних з Лівією та Сирією.

В ОСТАННІХ МІСЯЦЯХ року американські шкільні власті та провідники виховних молодечих організацій почали бити на сполох про недостатність навчальної програми в країні. Існує велике число неграмотних випускників середніх шкіл, які не вміють виповнити анкет на працю. Базуючись на опитах 8,000 середньошкільних випускників, дослідники ствердили, що в країні, де грошам надається велике значення, 75 відсотків опитуваних не знали засадничих економічних термінів. До подібних вислідів дійшли і ті, що переводили опит з географії світу, велике число опитуваних не могли на карті показати, де знаходиться Англія, Середземне море, Мехіко та Канада.

У СВОЇХ ЗВІТАХ державний секретар Джордж Шулц і секретар Департаменту оборони Френк Карлуччі заявили, що західньоевропейські союзники, Японія та Південна Корея повинні взяти більшу фінансову і військову відповідальність за спільну оборону. У Вашінґтоні ця справа починає набирати щораз більших розмірів і заповідається, як одне з більш критичних питань для розв'язки новообраному Президентові Джорджові Бушові.

ЯК НАСЛІДОК останньої повітряної аварії Федеральне управління летунства у середу, 28-го грудня, проголосило що плянується застосувати гострішу перевірку пасажирів і літаків. Найперше увійдуть в життя докладніша перевірка підручного багажу пасажирів і багажу в загальному. Коли йдеться про пасажирів, то мусітимуть відповісти на таке питання: чи мають зі собою кимсь стороннім паковані або доручені їм пакунки? Заплянoвано вперше випробування нових машин-детекторів плястичних чи інших вибухових речовин в літаках і пасажирських багажах.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс повідомляє, що 23-го грудня ц.р. в Болгарії припинено глушіння радіостанції „Вільна Европа". Раніше повідомлялося що глушіння закордонних радіопересилань спочатку припинив Совєтський Союз. Працівники радіостанції в Мюнхені заявили, що СССР припинив глушити мюнхенські радіостанції 29-го листопада.

В ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ ЗРОСТАЮТЬ ЗАХВОРІННЯ ВІД ЗАНЕЧИЩЕННЯ

Київ. — Про екологічний стан міста Дніпропетровськ все частіше згадується у пресі, але те, що сталося 28-го вересня ц.р. не сходить з вуст і досі. Вранці жителі міста прокинулися завчасно від смороду ядучого диму, що густою хмарою ліг на місто, заповзав у помешкання, виїдав очі, створював задуху. Налякані дніпропетровці телефонували на радіостанцію, до санітарно-епідемічної станції міста, до бюра погоди та в інші установи.

Заступник головного санітарного лікаря міста В.І. Моргачова, виступивши по радіо, бадьорим голосом заспокоїла людей, що, мовляв, ніякої небезпеки немає, а винна у всьому безвітряна погода, що не розвіяла заводські дими.

Голова райвиконкому І. М. Литвин в інтерв'ю, опублікованому 28-го вересня в газеті „Днепр вечерний", багато говорив кореспондентові про те, що місто живе „по нових орієнтирах, чепуриться, наводить лад, мов господар до свята..." і зовсім не згадав про екологічні проблеми, ніби вони не існують. А проте навіть республіканська телевізія назвала Дніпропетровськ і Запоріжжя містами з найбільш забрудненим повітрям. Місцева преса вже кілька років привертає увагу до цих проблем, але все марно. Голова міськвиконкому Мигдєєва вдається до справжнього словоблудства, заявивши, що „виконком надає постійну увагу практичній реалізації намічених заходів по охороні навколишнього середовища". Вона запевняла на сесії міської ради, що обсяг шкідливих викидів знижено, в той час, як згідно з повідомленнями газети „Днепр вечерний" завод ім. Петровського збільшив викиди на 500 тонн, а завод металургійного устаткування — на 400 тонн.

У високих інстанціях протягом чотирьох років не можуть вирішити питання реконструкції заводу Петровського, який викидає за рік 48,000 тонн отруйних газів. Крім того, величезна кількість отруйних речовин протягом десятиліть забруднює Дніпрові води. Процент захворювань жителів міста збільшується з кожним роком, бо між високими будинками кварталу Петровка з населенням понад 70,000 „стоїть непродувна задушлива стіна диму", — пише О. Завгородній в газеті „Радянська Україна" з 26-го листопада ц.р. Поруч заводів розташована міська лікарня, та як можуть почувати себе хворі, коли й здорові люди задихаються.

Відкрили українську виставку в Сиракюзах

Сиракюзи, Н. Й. — Місцевий часопис „Пост-Стандарт" з 17-го грудня ц.р., помістив широкий репортаж свого кореспондента Роберта Сміта про українську виставку в місцевому музеї Еверсон, яка саме відбувається та буде відкрита до 15-го січня 1989 року.

Виставку підготовив куратор музею Домінік Негас, який, як пише кореспондент місцевої газети, сам ходив по українських родинах і збирав цікаві експонати.

Для куратора було великим здивуванням, що українці, тікаючи зі своє батьківщини, вивозили такі скарби народного мистецтва, як вишивки, дерев'яні різьби, молитовники та інше. Також підкреслюють, що дуже рідко трапляється, щоб музей робив виставку з експонатів, збираних серед приватних осіб, і помимо того виставка в цілости була на такому високому мистецькому рівні. Тільки декілька з експонатів релігійного порядку випозичено на цю виставку з музею в Стемфорді. Виставка має на цілі відзначити 1000-ліття Християнства в Україні і вона завершилася у наслідок старань української громади в Сиракюзах і голови місцевого комітету 1000-ліття проф Івана Гвозди.

Кореспондент „Пост-Стандарт" захоплений виставкою, описуючи її зробив також інтерв'ю з рядом українських громадян, що причинилися до її підготови; з проф. І. Гвоздою, з місцевим парохом української католицької церкви Івана Хрестителя о. Петром Дудяком, Марією Карпишин та іншими. У своєму репортажі він подає американським читачам правильні інформації з історії України, а зокрема з історії Української Церкви, що відзначує саме своє 1000-ліття.

Появився ще один том творів В. Ґренджі-Донського

Вашінгтон. — Минулого року виданням Карпатського Союзу, Відділ у Вашінгтоні, появився X том — 518-сторінкова книга багата в світлини — із творчости Василя Ґренджі-Донського п. з. „Твори Василя Ґренджі-Донського" — листи, спогади. Літературною редакцією цієї книги займався проф. д-р Василь Лев; обкладинку виконав Михайло Михалевич.

У слові від Видавництва цього твору, між іншим сказано: „У цьому томі друкуємо спогади поета. Тому, що вони в його спадщині складаються з довших та коротших фрагментів та статтей-спогадів, ми зробили з них цілість з допомогою дочки поета, яка, упорядкувавши матеріяли, доповнила текст своїми поясненнями, власними спогадами та деякими листами. У другій частині тому подаємо уривки з листів поета до своєї дочки, почавши від хвилини її приїзду до Америки в 1950 році. Ці листи служать доповненням до життєпису поета".

За книжкою В. Ґренджі-Донського слід звертатися на адресу: Carpatian Alliance, Inc., Washington Br. Admin. Office, 5716-46th Ave Minneapolis, MN 55417.

СІЧНЕВІ РОКОВИНИ В ОЛБАНСЬКІЙ ОКРУЗІ

Трой, Н. Й. (І.Д.). — Заходом Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської Округи відбудеться в неділю, 15-го січня 1989 року, в 3-ій год. по полудні Січнева академія. В Олбані, в будинку леґіслятури відбудеться відзначення Січневих Роковин у вівторок, 17-го січня, в год. 12-ій при співучасті сенаторів і конґресменів нюйоркського стейту. Після перекуски в сенаті й асамблеї прочитають проклямацію губернатора Маріо Куомо про День Української Незалежности й ухвалять відповідні резолюції.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

1988 — 1989

Час мчиться із суперсонічною швидкістю. Тільки по дітях пізнати, як непомітно минули роки. Було немовля і стало вже дорослою людиною, що засновує власну родину. Час, в якому ми живемо — поганий. На наших очах проходить революція у світі понять про мораль і етику. Діються жахливі злочини, як убивство батьком адоптованої п'ятирічної дівчинки, чи вбивство сином батьків. Це такий „цикл" нашої епохи, який минеться. Наприкінці року нема ще потрібної історичної перспективи для оцінки того, що сталося. Але кілька найважливіших подій годиться згадати.

Для українців був це рік 1000-ліття Християнства. Відзначали ці світлі роковини всі окремі громади в діяспорі, центральне свято в Америці відбулося в Вашінґтоні, науковий світ відзначив ці роковини великим з'їздом міжнародних учених в Равенні в Італії та на запрошення польського кардинала-примаса Ґлемпа з'їхалось до Ченстохови вся ієрархія Української Католицької Церкви. Там вперше в історії кількадесятитисячна маса поляків маніфестувала свою прихильність українцям.

Відбувся V з черги Світовий Конґрес Вільних Українців у Торонто, Канада, і новим президентом став народжений уже в Канаді український діяч Юрій Шимко. Конґрес відбувся спокійно, достойно. В самій Україні стало було „легше жити", бо гласність і перебудова довели до реґабілітації різних проскрибованих українських учених і письменників і вийшло на волю кільканадцять борців за свободу. Але загальної амнестії, , що її обіцяв був Міхаїл Ґорбачов, таки не проголошено і той свободолюбний рух, що його Москва толерує у прибалтійських країнах, може проявлятися в Україні в дуже вузьких межах і то найбільше у Львові. Катастрофа землетрусу у Вірменії, яка протягом несповна однієї хвилини замінила в румовища три містечка й похоронила 60,000 — 70,000 осіб, поставила під знак запиту можливість перебудови націленої на насування економіки СССР. Виявилися при цьому прикметні москалям риси недбальства і дилетантства. Від дальшого ходу подій у СССР залежить у великій мірі хід подій у широкому світі, — залежить і доля України.

І ще одна сумна неґативна подія протягом цілого 1988 року не вдалося сворити в ЗСА одну, а не дві, репрезентаційну українську централю.

Найбільшою подією Америки у минулому році був вибір нового президента. Американські виборці виявили свою зрілість та голосували за кандидата з кращими фаховими кваліфікаціями та з великим державницьким досвідом. Але новообраний президент, який перейме владу після складення присяги щойно 21-го січня 1989 року, матиме велику трудність в урядуванні, бо обидві палати Конґресу опинилися у руках Демократичної партії, коли у Білому Домі замешкає республіканський президент: чи вдасться Джорджові Бушові зменшити астрономічний дефіцит державного бюджету без підвищення податків — до чого він зобов'язався у виборчій кампанії — залежатиме взагалі стабільність відносин в Америці, наставленої на провідне гасло Роналда Реґена і Джорджа Буша: „Мир і добробут!"

Уже під кінець цього року, 21-го грудня 1988 року сталося одне з найбільших катастроф в історії цивільного летунства: над Шотландією у висоті 5,000 стіп загорівся американський пасажирський літак і згинуло 258 осіб, у тому числі 38 американських студентів університету в Сиракюзах. Американсько-британська Комісія фаховців ствердила протягом найближчих п'яти днів, що вибух спричинила пластикова бомба, приміщена в невеличкій валізі у вантажі частині літака. За коментарями фахівців і представників американської розвідчої аґенції ФБІ — американська і британська розвідки стараються з'ясувати 1) хто є спричинником цього злочину, 2) з якої причини доконано той терористичний акт і 3) які відплатні акти застосувати супроти винуватця чи винуватців. Той злочин потвердив трагічно сумний і складний характер епохи, яку переживаємо. У телевізійному коментарії сказано, що вже почалася „міжнародна погоня за злочинцем", який убив 258 невинних осіб, між ними жінок і дітей і то перед різдвяними святами, коли люди їхали назустріч із рідними за святвечірнім столом і везли дітям різдвяні дарунки. Злочинців напевне виявлять, але під знаком запиту залишається, чи у 1989 році зникне міжнародний тероризм. За панування у Франції династії Бурбонів завівся звичай: коли вмирав володар, речник королівського двору входив і сповіщав: „Король помер, хай живе король! Парафразуємо той оклик у відношенні до 1988 року, який відійшов, залишивши місце своєму власникові.

Ярослав Курдидик

НАЇВНА „МОСКВО-МАНІЯ"

Нещодавній приїзд Міхаїла Ґорбачова до ЗСА, а особливо його виступ у ООН, може був і заскочив чимало „москво-манів" своїм новим пляном, у редукції совєтської армії на континенті Европи. Але теж до речі буде відмітити, що міжнародна світова опінія, прийняла цю заяву із критичними застереженнями.

Особливо в колах совєтологів, дуже песимістично розцінюють усю цю реторично бомбастичну пропозицію Ґорбачова, при чому зазначують, що, мовляв, до такої заяви його примушує рятування сучасної і останньої, найбільшої колоніяльної, російської імперії, яка після горезвісного 70-річного марксистського владування, опинилася перед неминучою провальною кризою, особливо економічного банкрутства.

Між чільними економістами Заходу подибується теж і такі погляди, що Ґорбачов усією своєю настирливою пропаґандою перебудови намагається прикрити, чи не саме найосновніше — приспішити якмога найшвидше уведення уже тепер, більше змодернізованого сучасного НЕПУ, якому вдалося врятувати початкову комуністичну систему від неминучої загибелі.

У консервативних прошарках ЗСА домінують такі погляди, що теперішня „Москво-манія", що її ще від визнання Америкою у 1933 році, тодішнього комуністичного СССР, — підтримують та постійно підсилюють міжнародна мафія лівого напрямку та різнорідний типаж, неналежно поінформаних і наївних самодурів, — що мовляв, не слід постійно драматизувати „вифантазованої загрози московського імперіялізму", а намагатися плекати, поширювати і закріплювати віру у миротворче співжиття, не зважаючи на це, що ЗСА та СССР заступають зовсім протилежну ідеологію...

Іншими словами розгортається і простелюється черговий „червоний килим" чолобитного капітулянтського, тільки дещо переформованого детанту, але із неодмінними пропозиціями, щоб всі західні держави розпочали чимхутше — тільки в дещо змінних варіянтах, подібні постачання Москві, як це колись, під час Другої світової війни перевели були ЗСА із своїм найрізноріднішої все цілої допомоги під незабутнім, помилковим і самораненим — „Лендлізом"...

А, щоб здобути вклади чужого капіталу Ґорбачов пропонує, щоб підприємці Заходу приїздили до СССР і на найкорисніших для них умовинах, розпочинали будувати фабрики найрізновиднішої продукції.

Перед у цьому розпочинають вести деякі держави, що є членами НАТО (Німеччина, Великобританія, Франція та Італія), які досі задеклярували 12 більйонів дол. вкладів. При чому варто навести завваження секретаря оборони ЗСА, Френка Карлуччі і дорадника у справах безпеки ЗСА генерала Брентона Сковкрофта — що напевно половина із цього, перейде на дальшу і безперебійну модернізацію совєтського озброєння, яке вже насьогодні є у два і пів разів більше від ЗСА.

Американська розвідка стверджує, що хоч Москва щоразу, то сильніше пропаґує роззброєння, то СССР все одно, аж ніяк не припинюють своєї військової продукції всіх 108 велетенських заводів і біля 1,000 допоміжних усякої різнорідности і поємности, фабрик.

У своїй зустрічі з президентом Реґеном і новообраним президентом Бушем, Ґорбачов намагався і дуже настоював у тому, щоб до уже теперішньої „незмінної тяглости нуклеарного роззброєння" із 50 відсотками міжконтинентальних ракет, включити по черзі, виелемінування всяких видів хемічної зброї і заборону продукції будь-якої повітряної зброї у міжпростірності.

З черги Ґорбачов заявив, що принаймні 50,000 вояків і 5,000 танків на Сході, або, уточнюючи в Східній Німеччині, Чехо-Словаччині і Мадярщині зменшать. А коли йдеться про додаткову редукцію на совєтській території, то військова сила буде зменшена — на 10,000 танків, 9,000 артилерійських одиниць і 800 бойових літаків.

Але відносно наведеної редукції за дуже цінну слід прийняти заяву головнокомандувача збройних сил, держав членів НАТО, ген. Дж. Ґейлгіна відносно цього, що, як її деякі коментатори називають „ілюзоричної совєтської редукції" у справжньому відношенні сили НАТО і Варшавського Пакту. У Східній Німеччині, Чехо-Словаччині і Мадярщині стаціонує 40 елітарних моторових дивізій, а коли б Москва, як заповідається, забрала звідтіль шість дивізій, то у державах залишиться все одно 34 дивізій плюс тих шість, що їх совєти відтягнуть і відведуть не дальше як на стратегічний обшир України, а для того, каже Ґейлгін, коли змінилася б наступальна настанова, то цих шість дивізій можна буде поставити знову у стан повної бойової готовости протягом одного тижня.

На закінчення варто буде згадати про причину резиґнації вельми популярного і талановитого шефа штабу і координатора совєтських збройних сил маршала Сєргєя Ахромаєва. Виявляється, — твердять військові знавці, — що Архромеєв був увесь час проти перебудови, а зокрема проти змін у найвищому „комсоставі", як і теж проти унілятеральної редукції у совєтській армії. Як виходить, то Ахромеєв залишився аж до часу своєї остаточної резиґнації — і перевів її для більшого розголосу під час поїздки Ґорбачова до ЗСА, щоб в цей спосіб наявно підтвердити, що, мовляв, вся дотогочасна величність і респект для Совєтського Союзу спирається на перевазі Москви над всіми іншими державами. І тільки ця військова потужність підтримувала віру у збереження, втримання, поширювання і закріплювання совєтського імперіялізму.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про знаменний рік, що вже за нами

Справді, цей останній рік був для усіх нас українців таки особливий і до нього ми підготовлялися дуже довго. Він всеціло стояв під знаком 1000-річчя Християнства, бож це була неповторна річниця і треба було на неї звернути очі цілого світу.

Нам невідомо чи хтось реєструє усі імпрези, всі видання, усі способи, якими українська спільнота тут і там відзначила оцю річницю, — але вже тільки, слідкуючи за нашою пресою, можемо ствердити, що було всього подостатком. Одні із імпрез чи видань були справді величаві, інші менше і можна до них мати певні застереження. У загальному, однак, щойно в майбутньому з перспективи часу зможемо дати повну та об'єктивну оцінку, як ми відсвяткували наше 1000-річчя Християнства в Україні, а з тим поставити собі питання чи зробили ми це дійсно достойно, гідно і на відповідному рівні. Нема де правди діти, ми всі були дещо пересичені кількістю імпрез, бенкетів, концертів та подібних святкувань, які притаманні нашій спільноті. Але кожна громада, мала чи велика, хотіла бути учасником такої річниці й, правдоподібно, це було причиною, що кожний „робив, як знав". Велику ролю відіграла тут також конкуренція, бо любимо похвалитися, що „у нас краще, як у сусіда".

Але коли будемо підраховувати цілість, то напевно найдемо більше позитивів як неґативів цих наших загальних святкувань, зокрема, коли йдеться про акції, які були спрямовані на зовнішній світ і які тим були для нас найважливіші і найбільше цінні. Одне певне, що кожний із нас, де і як міг, спростовував узурпування до 1000-річчя Християнства України нашими сусідами росіянами, чи урядом СССР і що таки, здається, західній світ вкінці розпізнав уже різницю між українцями, а росіянами.

Рік 1988 мав для нас не лише значення, пов'язане з цією історичною датою — він завдяки змінам в СССР приніс також деяку „відлигу" українським правозахисникам і свідомій українській спільноті в Україні. Ми мали нагоду подивляти зібрання 20,000 українців у Львові, ми читали про тисячі паломників, які йшли до Зарваниці, щоб там вислухати Богослужби, що її відправляв український католицький єпископ П. Василик. Ми вітали кожну радісну вістку про звільнення довголітніх в'язнів таборів та тюрем, та вітали кожного нового приїжджого на Захід правозахисника, що до 1988 року був лише предметом нашого подиву, наших думок і наших старань.

У цьому році ми могли з більшою увагою та радістю читати українську пресу з України, в якій появлялися перші ластівки боротьби за мову, за реґабілітацію українських письменників і літераторів.

Вкінці на закінчення 1988 року прийшов V Світовий Конгрес Вільних Українців, який вперше показав реальний і живий зв'язок поміж „двома Українами", а рівночасно порозуміння поміж двома поколіннями.

Було, отже, нам чого радіти в цьому 1988 році!

Але саме ці радісні події, ці успіхи, які приніс минулий рік, вимагають від нас поважної застанови. Звичайно, після великого зусилля після піднесення - приходить застій, втома, а то й те, що американці окреслюють „блюс", а ми називаємо — „хандрою". Однак, ми, як спільнота, не можемо собі на те дозволити і ніяк не можемо тепер спочивати на лаврах, бо застій це найбільша небезпека для живучости і росту народу.

О-КА

В журналі „Сучасність" за листопад 1988 року надрукована стаття п. н. „Наша забудькуватість, або програмне тлумлення болю". Вона передрукована з львівського журналу „Євшан-зілля" ч. 2 за 1988 рік. Автор — Василь Єдинак. Статтю цю варто прочитати. Варто теж звернути увагу на долучений до неї реєстр мистецьких творів, які зберігались у Музеї українського мистецтва у Львові і були знищені в 1952 році.

Прочитавши цей реєстр ви зжахнетесь. Там сотні мистецьких експонатів — образи, скульптура таких мистців, як Олександер Архипенко, Михайло Бойчук, Святослав Гординський, Олекса Грищенко, Павло Ковжун, Микола Кричевський, Осип Курилас, Михайло Мороз, Олекса Новаківський, Іван Труш, Петро Холодний (старший), Олена Кульчицька, Сергій Литвиненко та багато інших. Можливо дехто подумає: ці твори напевно кудись зі Львова вивезли, щоб вони там не „заваджали". Та ні, їх справді знищили. Їх засудила на спалення, трощення, знищення „експертна комісія" під головуванням „дипломованого художника" Василя Любчика.

Василь Любчик, — як не любуватись таким іменням. А втім невідомо, чи це його справжнє прізвище, чи тільки камуфляж. Він бо з тієї ґвардії совєтських апаратчиків, які міняють прізвища стосовно до обставин.

І. В.

У ЯКОМУ ПЛЯНІ?

Пише автор статті, що заки експертна комісія взялась до праці, то директор музею проф. Свєнціцького і його помічника Пигеля вислали на відпочинок, на курорт. Повернувшись з курорту і побачивши заподіяне спустошення, Свєнціцький занедужав і незабаром помер, а Пигель попав у психічну депресію, з якої він і досі не може вийти.

Здавалось би — неймовірна подія. Але вона має паралелі. Пригадайте, як у травні 1964 року горіла бібліотека Української Академії Наук у Києві і в ній рідкісні книги й документи історичної вартости. В пожежі згоріло біля 600,000 книг і невідоме число архівних матеріялів. Гасити зразу було важко, бо... не працював водогін. Опісля за підпал судили якогось Погружальського, який виявився психічно незрівноваженою людиною.

Згодом горіли книгосховища Видубицького монастиря і нагромаджені там багатющі книжні фонди історичної вартости. Їх підпалювали двічі, поки врешті вони згоріли дощенту. Судити за підпал не було кого, бо винуватців не знайшли.

Пригадайте теж як осінню 1941 року, після зайняття німцями Києва, у черзі потаємного руйнування мінами визначніших будинків міста, був зруйнований Успенський собор Печерської Лаври, побудований ще в княжі часи.

Пригадайте, як ще давніше в 1930-их роках почалась „планова" перебудова міста Києва і в курсі тієї перебудови руйнування церковних будівель. Будівель історичної і архітектурної вартости. Про знищені церкви Києва існує вичерпний довідник зладжений Титом Гевриком і виданий Українським Музеєм в Ню Йорку. Там у списку налічується у самому Києві 22 церкви, які підлягли руйнації. Між ними й такі, що протривали століття і збереглись ще з княжої доби. Про руйнування церков в Україні поза Києвом джерельної документації покищо немає.

У згаданому довіднику ви знайдете теж список історичних споруд, які були знищені в Києві в 1930-их роках. Між ними віднотовано кладовище біля Аскольдової могили. На цьому кладовищі, як відомо, були поховані вояки студентського куреня, які згинули в Крутянському бою.

Згадавши це, ваша думка полине на Янівське кладовище у Львові, де понищено нагробники на могилах українських вояків. Вояків, які згинули в час визвольної боротьби, тобто 70 років тому. На такий гидкий вчинок не зважилась панська Польща, хоч ці вояки саме проти неї воювали.

Здається не важко помітити, що всі ці акти вандальського нищення пронизує одна лінія та й не важко збагнути у якому саме пляні. Та коли стосувати термінологію, то невідхильно виринуть труднощі. Невідомо під яку „формулівку" все це підвести. У категорію „культу лічности" воно не вкладається. В „порушення соціялістичної законності" — теж ні. Навряд, чи підійде тут таке окреслення, як „помилки і прорахунки", які були допущені. Так і не знати куди це віднести.

ЗАТУРБОВАНІ РОЗПОВСЮДЖЕННЯМ ядерних ракет на Близькому Сході, ЗСА запропонували зустріч між Єгиптом та Ізраїлем в справі обговорення, які заходи можна ужити серед країн Близького Сходу для ограничення вживання та продукування цього рода зброї. Урядові чинники, причетні до цієї справи, заявили, що такі розмови окремо з Єгиптом і Ізраїлем у Вашінгтоні можуть розпочатися вже в січні 1989 року.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ВІДЗНАЧЕННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ БРАТСТВОМ ЛИЦАРІВ КОЛЮМБА

„Свобода" з 30-го листопада ц. р. подала вістку про звеличання мандрівної ікони Почаївської Божої Матері відділами Лицарів Колюмба в стейті Ню Йорк. Для пояснення, подаю до відома нашого громадянства, що вище згадана подія це тільки один із виявів співсвяткування Братством Лицарів Колюмба ювілею Тисячоліття Хрищення України.

Офіційний журнал братства „Колюмбія" з липня ц. р. присвячений ювілеєві Тисячоліття Хрищення України. Його обкладинка є прикрашена іконою київської Божої Матері. Три дуже гарно опрацьовані та прихильні до нас статті інформують читачів про Тисячоліття, Українську Католицьку Церкву в катакомбах і про різниці між українським і латинським обрядом.

Ювілей Тисячоліття був теж відзначений на річній конвенції Братства Лицарів Колюмба у вересні ц. р. у Ванкувері, Канада. В честь Тисячоліття Хрищення проголошено Почаївську ікону, як „Похідну Божу Матір" братства на рік 1988-1989 висловлюючи в цей спосіб подив і солідарність із мирянами Української Католицької Церкви. Похідна ікона переходитиме через всі відділи Лицарів Колюмба, де її будуть вшановувати Марійськими молебнями. Під час конвенції Архирейську Божественну Літургію відправив Архиєпископ і Митрополит Максим Германюк в сослуженні трьох владик УКЦеркви та з учас-

(Закінчення на стор. 4)

Максим Бойко

РОСІЯН КАРАЄ ЇХНЯ НЕВІРНА ІСТОРІОГРАФІЯ

Перед історією Росії стоїть велике моральне завдання випрацювати її і переписати наново. В добі гласности і перебудови багато говориться про „білі плями", головно минулого періоду ,але не згадується традиції білих плям перших віків історії російської півночі. Сучасні „білі плями" — це наслідки історичного крутійства, неправди, невірного насвітлювання подій, а головно, генези російського народу. Ось приклад із моєї професії: Ігор І. Корнейчук у своїй праці „Історія української бібліографії, дожовтневий період (Нариси)". (Харків, Книжна палата УССР, 1971, 372 ст.), на стор. 13-ій подає:

„Бібліографічні матеріяли, які залишилися з часів Київської Русі та феодальної роздріблености, не мають безпосереднього відношення до розвитку української бібліографії. Це спадщина єдиної давньоруської народности — спільного предка російського, українського і білоруського народів". Припускаємо, що цю тираду йому вставили коректори, підписані в кінці книги, вони її всюди ставлять, головно, в історичних писаннях.

Цієї фальшивки дотримуються також українські культурні діячі. В інтерв'ю Елеонори Блажко п.з. „Крізь віки" з нагоди Равенського конгресу з учасником із України археологом П.Толочком („Свобода", ч. 162 з 25-го серпня 1988) в 45-му рядку згаданий автор повторив тираду І. Корнейчука, кажучи „Справа в тому, що Київська Русь не тотожна Україні — це відомо, з неї вийшли три народи: український, російський і білоруський".

Українцеві можна було б гордим походженням свого роду, що в пресі це формування розплилось ще на два племʼя (білорусів і москалів), що протягом століть оформилися в окремі народи і згідно історичної правди пишуть свою історію. Але росіяни зробили інакше — вони привласнили початкових 300 років української історії разом із писаними пам'ятками. Мало того, дійшовши до сили росіяни свідомо, репресіями, а навіть ґеноцидом, нищать живу субстанцію народу та його культуру.

„Народ, що породив другий народ" виложений у біблійних правлах Адама і Еви, а на прикладі нашого довкілля живемо спільно з американським народом, у жилах якого тече велика доза крови англійського народу. Але американці не присвоюють собі історії Великобританії, не загарбують зразків культурних надбань, а пишуть свою історію окремо і творять свою культуру в усіх її видах, згідно тут народжених талантів вихованих у власних школах. Так поводиться культурний народ.

В. Довженко у статті „Про древньоруську державність в період февдальної роздріблености" („Археологія", т. 10, Київ, 1957, стор. 25-35), каже, що історію України зловмисно ділять на „дофевдальний" і „февдальний" періоди. Про дофевдальний період ми знаємо дуже мало, а до того, такого періоду, мабуть, не було. В усіх народів того часу були февдальні періоди, в якому князь Ярослав Мудрий у 1054 році поділив державу поміж своїми синами. Російські історики придумали свою історичну версію, мовляв, після поділу держави і міжусобиць між князями, вона занепала, на її руїнах виникло три народності. Ця гіпотеза має пропагандивний намір, бо навіть на наших очах припиняли своє існування держави, але територія і народ залишалися. А до того, княжа держава занепала не наслідком февдального ладу, бо такий лад був майже в усіх країнах Західньої Европи, вона занепала від частих наскоків кочовиків, а найтяжчий і руйнуючий з них був у 1240 році. Орди винищили багато народу, частина встигла скритися у лісах та різних природних сховищах, що потім подалися на українські західні землі й тут продовжили державність Галицько-Волинською державою майже на 200 років. Отже, державу знищили кочовики, але народ залишився, а властиво частина його перемістилася в інший куток власної батьківщини. Жодного „тринароддя" не відбулося. Росіянин вироdився з українського народу, як американець з англійського.

Наслідком низького рівня культури, нащадки суздальців не могли створити солідних „початків держави", тому князь Андрій Боголюбський у 1155 році напав на Київ, сильно пограбував його і награбованим хотів підсилити „державне будівництво". Від того часу процес грабунку української культури продовжується досьогодні. Пізніша московська північ весь час жила традиціями Київської Руси. Тут можна говорити про культурний вплив, апропріяцію української культури, але ніколи про виникнення на руїнах київської держави аж трьох народів.

Народ, що живе чужими набутками, неминуче зблудить з правдивого природного шляху. Це сталося з колишніми москвинами, а тепер росіянами. Манія бути геніяльним — треба бути обдарованим від природи, мати історичні вартості набуті поколіннями, або розбоєм привласнювати чуже і створювати невірні гіпотези, як прийнято тепер казати, дезінформувати довкілля фантазіями. Візьмім 70 років історії Нової Росії, яка після Жовтневої революції запевнила своїх громадян щасливим життям соціялізму, що має перейти в райську фазу — комунізм. Василь Сокіл у статті „Бій виграно — війна триватиме" („Свобода", ч. 165, 1988) пише: „Протягом усього існування режиму народ жив під чарами фальшивих гасел, обманність яких нині виявилася у своїй повній ганебності"... і пригадує голошені льозунґи:

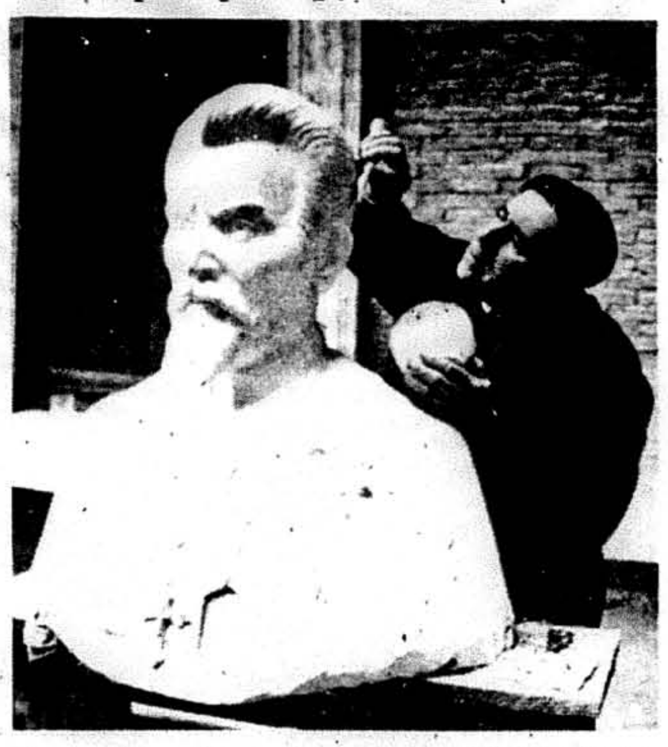
> Земля — селянам, заводи — робітникам!
> Диктатура пролетаріяту!
> Вся влада радам!
> Всесвітня революція!
> Хто був ніким, той стане всім!

Тепер виявилося, що не вистачає найосновнішого в штучно створеному „союзі", а це — хліба. За три чверті століття написано сотні томів книг про ущасливлення народу„ наукових" творів, біографій будівничих „нового життя" не за зразком інтелекту власного народу, а чужака Карла Маркса, іншими словами — „жити чужим розумом". Тепер все це треба зняти з полиць, частину знищити, а другу переписати. Повторилися старі гріхи невірної історіографії. „Ґрандіозноє строітельство соціялізму" тепер треба перебудовувати. Безкритично взято господарсько-соціяльну систему із чужого поля.

У давнішій російській царській імперії були небезпечні свідоміші представники підбитих народів. Вони стали небезпечні ніби в соціялістичній Росії, їх треба було вигубити, і вигубили мільйони умово-творчого народу.

(Закінчення на стор. 4)

Григорія Крука не стало

Григорій Крук під час праці над скульптурним портретом Кардинала Й. Сліпого.

У вівторок, 13-го грудня ц.р. у Мюнхені при численній участі української громадськости та німецьких шанувальників мистецтва відбувся похорон видатного українського скульптора Григорія Крука. Помер він 5-го грудня після завершення недавно 77 років.

Народився Григорій Крук 30-го жовтня 1911 року в селі Братишів недалеко Станиславова (нині Івано-Франківськ). Батько Григорія був гончарем і мав невеличке господарство. Дитинство майбутнього скульптора проходило в нестатках хліба, у тяжкій праці на господарстві. Перші чотири кляси початкової школи він закінчив у Братишеві. Юнаком потрапив Григорій до Львова, де вчився столярства, а вечорами відвідував майстерню скульптора Сергія Литвиненка і приглядався до праці майстра. У 1930 році Григорієві Крукові вдалося потрапити до Академії мистецтва у Кракові, де він познайомився з Богданом Лепким, який в той час був професором в місцевому університеті. За допомоги Б. Лепкого молодому студентові вдалося переїхати до Берліна і студіювати в Мистецькій Академії, де великою допомогою йому був проф. Фока. В Берліні Г. Крук познайомися з родиною гетьмана Павла Скоропадського, з якою заприятелював. До його перших робіт і належить портрет гетьмана.

В Берліні Г. Крук здобув не тільки дальшу мистецьку освіту, але на цей період припадають і перші його творчі праці, які він виконував, щоб заробити на прожиття. Початок Другої світової війни застав його в Берліні і туга за батьками, сестрами та братом спричинилися до подорожі в рідний Братишів. Це була остання подорож молодого мистця не тільки до рідних, але й на Україну. Кінець війни застав його у Мюнхені, який став для нього другою батьківщиною. Правда, з Мюнхену вже зформований скульптор виїхав до Парижа, де за допомоги колишнього українського міністра Шульгина 1954 року відбулася виставка його художніх творів. Згодом за допомоги Єпископа Бучка він одержав стипендію для студій у Художній Академії в Римі.

Проживаючи в Мюнхені, Григорій Крук виставляв свої твори в Лондоні, Ню Йорку, Римі, Відні, Торонто, Женеві, Дубровнику та численних німецьких містах, звичайно, найчастіше в Мюнхені. Мистецтво Григорія Крука знайшло широке визнання в мистецьких колах, а про його життєвий шлях і творчий доробок появилися численні книжки та статті німецькою й українською мовами. Григорій Крук любив казати: „Люблю я Мюнхен, але тужу за моєю Батьківщиною — Україною". Та туга відвідати ще хоч раз рідні землі не сповнилася, зате його творчість пройнята наскрізь його любов'ю до України, до її народу, культурних і політичних діячів, яких він увічнив в своїх скульптурах.

Григорія Крука не стало, та залишився його творчий доробок, який по цілому світі ширить творчий дух України, люблячим сином якої він залишився до своїх останніх днів.

Анна Білик

Сучасна...

(Закінчення зі стор. 1)

д-р Богдан Гаврилишин — член Міжнародного Управління з Женеви, Орест Дейчаківський — член конгресової Комісії безпеки і співробітництва в Европі і Л. Плющ — член ЗП УГС.

Тут знову в цілій своїй ширині були представлені останні події в Україні, а понад 400 слухачів, значить 90 відсотків усіх делегатів V Конгресу вказували ще раз виразно, що саме Україна і її сьогоднішні проблеми були на тому конгресі в центрі уваги. Доповідачі підкреслювали вагу економічної кризи в СССР, як джерела перебудови М.Горбачова і величезної психологічної переміни, яку вона принесла. Всі вони без вийнятку перестерігали перед надмірним оптимізмом, а рівночасно закликали до конечної великої допомоги вільних українців своїм братам, які стараються використати усі теперішні нові можливості. О. Дейчаківський, який саме повернувся з Москви давав свої цікаві спостереження так про американську делегацію, як і про представників Української Церкви і руху опору.

На закінчення панелісти були в одному питанні згідні, що українська діяспора не робить всього, що потрібне і що часто роздрібнюється на маловажні дії і є лише „попелюшкою" у вирі сьогоднішніх подій. Впало багато дорбих практичних порад, які новий провід СКВУ, повинен взяти до уваги.

На подібну тему гласности і питання національностей був панель в англійській мові, яким проводив проф. Петро Потічний, а говорили проф. Богдан Боцюрків, д-р М. Ривкін із Міського коледжу в Ню Йорку, д-р Дж. Лібардіян з Вірменського інституту і д-р Р. Місіюнас, редактор балтицьких видань.

До проблем, що ними цікавиться Комісія прав людини належить також справа анти-українських кампаній в поодиноких країнах поселення і на цю тему був окремий панель, в якому брали участь д-р Л. Лаврівський з Австралії, адвокат Юліян Куляс і д-р Аскольд Лозинський із ЗСА та Ярослав Гаврих із Великобританії. Тут найбільше часу та уваги присвячено актуальній справі Івана Дем'янюка, яку, на думку доповідачів треба уважати політичною. Ця справа стала відтак темою на останньому спільному полуденку господарем якого були українські кооператори.

Учасники панелю КПЛ „Анти-українська кампанія в країнах поселення". Говорить д-р А. Лозинський, побіч Христина Ісаїв, Я. Гаврих, д-р Л. Лаврівський.

Б. Ольшанівська говорить про „Марш миру", побіч Х. Ісаїв.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР „Літературной Ґазєти" А.Б. Чаковський звільнився „за власним бажанням" і цей пост зайняв Ю.П. Воронов, який раніше працював на посадах секретаря правління СП СССР, головного редактора журналу „Знамя" і заввідділом культури ЦК КПСС. Ім'я Чаковського залишиться в пам'яті багатьох літераторів як символ придушення творчої думки. Проте „Літературная Ґазєта" висловила йому подяку за багатолітню працю і великий вклад у розвиток совєтської літератури.

ЗАКІНЧЕННЯ ЮВІЛЕЙНОГО РОКУ

15-го серпня 1988 року відбулось замкнення ювілейного Марійського року. Святіший Отець Іван Павло II вибрав місцевину Люрд. До Люрду післав свого заступника кардинала Роже Ечегарая. Стоп'ятдесять тисячна маса розмолених голів хвилювала як море, марійські пісні могутнім гомоном пронеслись у небесні простори, а марійські хоругви та національні прапори, то був живий маршуючий ліс, тільки таблиці з написами давали знати, яка то нація прийшла з поклоном до Цариці землі і неба. Українці мали і свою таблицю і свої прекрасні хоругви та голубо-золоті національні прапори.

По закінченню всіх денних Богослужень в годині 6-ій папський легат зійшов із високої трибуни, проминув різні національні групи, та підійшов до нашої маленької групки прощан: перехристився, поцілував образ Матері Божої, що є вигаптована на синьожовтому полотні, і промовив: „Дорогі українці! Я молюсь за вашу страдальну Церкву, я молюсь за мир і свободу у вашій Україні!"

В годині 10-ій вечером після процесії хворих, всі кардинали, архиєпископи, єпископи та священики благословили народ знаком св. Хреста, а народ підносив свої запалені свічі та маніфестував свою любов та пошану до Люрдської Пані. Заповідач грімким голосом заповів: Увага! Увага! До нас тепе буде говорити намісник Господа нашого Ісуса Христа на цій землі, Святіший Отець Папа Іван Павло II. Я був не раз на різних здвигах та церемоніях національних та релігійних, але такого одушевлення, підйому та ентузіязму я ще ніколи не бачив. Правда, щось подібного я переживав у Львові, як було свято Молоді Христової, або Злет. Соколів на площі Сокола-Батька, однак там то була радість лиш одної нашої українськоїі спільноти, а тут у Люрді був вияв спільноти усіх народів світа, різних рас та кляс, це був тріюмф синів і дочок Всенепорочної Діви Марії.

Вже цієї самої ночі я написав вірш, під назвою „Чудодійний Люрд, це вицвіт віри та любови, до Пречистої Діви марії, Матері усіх християн".

Моїм обов'язком було післати цей вірш до того, хто провадить кораблем Христової Церкви та хто дуже любить та почитає Матір Господа нашого Ісуса Христа. Я післав мій вірш прямо на адресу до Папи Римського. Святіший Отець гарно подякував за цей вірш та прислав своє благословення для мене, для Люрду і для цілої округи Тулюзи, якою я опікуюсь як душпастир. Ось подаю текст того вірша.

Як сонечко ясне над Люрдом погасне,
Скриється за гори, пірне у засвіт:
Тоді ясні зорі в небеснім просторі,
Пречистій Марії складають привіт.

Бо Пречиста Діва, Мати Христа Бога,
В небесному царстві, Цариця святих:
А для нас на світі, чудесна дорога,
Що веде до неба, до зір золотих.

В Люрді біля скелі, в гроті Массабіслі,
На Празник Марії всі дзвони гудуть:
А люди, як море, в Марійськім таборі
Запалені свічі в долонях несуть,
До Божого Царства освічують путь.

Пісня всенародна і слава Господня
Гримить наче буря, шумить гейби дощ:
В честь Люрдської Пані, з вечора до рана,
в цім центрі марійськім міжнародних прощ.

На Празник Успення, марійська оселя
Вицвіт правди, віри усіх християн:
Сколихнули світом, як Папа привітом
З Риму аж до Люрду благословляв нам,
На мир і спасіння своїм діточкам.

Хто чув папську мову, як зерно здорову,
Що падало ніжно на наші серця:
Повне заохоти, палкої любови,
До Діви Марії, Матері Христа,
Храненої Богом від змази гріха.

Є чуда великі, що діються в світі,
За вставленням Діви-Цариці Небес:
Та найбільше чудо буде, як всі люди
Воскреснуть із мертвих, з гробу як Христос,
Це буде тріюмф віри, всіх Божих чудес!

Люрд, 15-го серпня 1988

о. Николай Василь Прийма

У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ продовжуються зудари місцевої молоді зі студентами-африканцями, які навчаються у вищих навчальних закладах цієї країни. У середу, 28-го грудня, понад 2,000 молодих китайців зібралися на одній з центральних площ Нанкіна, викрикуючи расистські льозунги і закликаючи „відповісти кров'ю на кров". Страйкуючих юнців зустріла міліція. Десятки демонстрантів були заарештовані. Коло 150 африканських студентів перебувають під охороною міліції в одному з готелів Нанкіна. Висловлюючи солідарність з африканцями, до них приєдналися шестеро білих американських студентів.

СОВЄТСЬКА ГАЗЕТА „Правда" повідомила, що в СССР будуть видані досі заборонені пісні про війну в Афганістані. Пісні написав Юрій Кірсанов, який двічі служив в Афганістані. Їх тексти і ноти надрукує видавництво військової літератури, а фірма „Мелодія" випустить відповідну платівку. Як пише кореспондент „Правди" В. Верстаков, одного разу офіцер заявив Кірсанову: „Судячи з ваших пісень, ви ні в що не вірите". Ці пісні користуються великою популярністю серед молоді, яка вважала, що Кірсанов загинув. Однак „Правда" відшукала 37-річного автора пісень у місті Жданові. Газета повідомила про це, відзначаючи дев'яту річницю окупації Афганістану, де, за офіційними даними, загинуло понад 13,000 совєтських вояків, а понад 35,000 були поранені.

У СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ почалася передвиборча кампанія, в якій на одне місце вперше претендує кілька кандидатів. Вибори відбудуться 26-го березня, тому в кандидатів є три місяці на те, щоб завоювати голоси виборців. Кожний кандидат може мати десять помічників-добровольців і дістане можливість безплатно представляти свою кандидатуру на телевізії. Вибори будуть проводитися на З'їзд народних депутатів, у якому 2,250 місць. З'їзд, у свою чергу, вибере новий склад Верховної ради, який буде засідати кілька місяців у році і, як розраховують автори совєтських політичних реформ, буде більше нагадувати справжній парлямент, ніж досі. Кандидати висуваються „трудовими колективами" і громадськими організаціями, від КПСС до Академії Наук СССР. Як подає агентство Ассошіейтед Пресс, КПСС наперед гарантувала собі керівну ролю: інші партії в Совєтському Союзі заборонені.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС назвало „безпрецедентним" рішення Верховної Ради Узбекістану, яка відкинула бюжет 1989 року, запропонований Радою міністрів республіки. Більшість депутатів вважали, що у проєкті бюджету не враховані потенційні можливості узбецьких промислових підприємств. Депутати прийшли до висновку, що більшість плянових показників занижені і попросили представити їм інший, допрацьований проєкт бюджету. ТАСС не повідомив, коли саме відбулося голосування у Верховній раді Узбекістану. Інформаційне агентство АП не наводить даних співвідношення голосів, поданих за і проти бюджету. Досі у совєтській практиці не бувало, щоб Верховні ради республік з тих чи інших причин відхиляли запропоновані ними законопроєкти. Звичайно вони автоматично схвалювали їх.

В ПЕКІНСЬКІЙ МИСТЕЦЬКІЙ галерії вперше за багато років відкрито виставку, на якій експонуються полотна виключно з зображеннями голих натурниць. На відкритті виставки були присутні члени уряду, письменники й мистці. Викладач живопису Ге Пенрен заявив західнім кореспондентам, що виставку зорганізовано заради „гуманітарно-освітньої" мети, щоб продемонструвати відвідувачам наскільки дорогоцінне й нетривке життя людини. Виставку плянується показати також в Японії та в ЗСА.

ГАЗЕТА „ІЗВЄСТІЯ" відзначає, що тема виправно-трудових установ Совєтського Союзу перестала бути закритою. Однак газета вважає, що настав час від розмов перейти до діла. Навіть в жахливі 1950-ті роки в'язні могли отримувати посилку щомісяця, але згідно з теперішніми правилами в'язні можуть отримати одну-єдину посилку вагою 5 кг. на рік тільки після відбуття половини строку покарання, та й тієї за найменше порушення можуть позбавити.

Росіян карає...

(Закінчення зі стор. 2)

Знайшовся один представник російського сумління — Михайло Горбачов, який рятуючи імперію, проголосив гласність. Перед народом три чверті століття закривали правду, а тепер молоде покоління жахнулося. Хто нищив невинних людей — Сталін, а хто він був — грузин. Чужаками були Каганович і Берія та сотні тисяч інших. Російський народ ніби не причому, бо в його догоду чужаки винищили ненадійний елемент і забезпечили існування імперії. Сталін немав сто рук, всю цю огидну роботу за нього робили росіяни на керівних постах, яких сьогодні в Україні нараховується десять мільйонів.

Трагедія зустріла росіян „жити чужим" і не мати власної інтелектуальної і моральної сили, набутої в історії. Євген Сверстюк у статті „Духові джерела і традиції української літератури" („Сучасність", ч. 7-ме, 8-ме, ст. 61), пише: „Є одна безперечна особливість нашої культури, що вона не принесена з чужого поля, вона йде від свого давнього джерела, відчутного і невидимого, що пізнається відчуттям рідної землі і відчуттям неба".

Інший автор Ричард Лужний (поляк) пише у статті „Тисяча років християнської культури на Україні" (там же, стор. 190): „Отож Київська Русь" у територіяльному, державному, етнічному, культурному і релігійному відношеннях є першою в історії всієї Східньої Слов'янщини — ще суцільніше і без національних відмінностей". І росіянам від того треба починати, від давнього Новгороду та Володимира на Клязмі, який їм збудував український київський князь Мономах І. Обидвоє міст сьогодні залишилися туристичними місцями, тоді, як Київ був за Володимира Великого, його попередників та наступників столицею України та є аж досьогодні.

Хто складе росіянам правдиву номенклятуру історіографії, щоб остаточно вийти їм на правдивий шлях історії? Це припаде зробити українцям, а коли б була фінансова сила передати міжнародній комісії знавців історії східних народів.

Закони Божі перестерігають народи: „Не кради" та „Не вбивай".

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Завершення святкувань Тисячоліття у Мілвокі

Гаряче було літо 1988 року у стейті Висконсин. Але ні горяч літа, ні невмолима посуха, що випалила зелень трав і барви квітів у парках, не зупинили зусиль і заходів української громади міста Мілвокі, щоб гідно завершити ювілейні святкування Тисячоліття Християнства в Україні.

Перша фаза святкувань почалася восені 1987 року, коли в жовтні відбулися величні церковні врочистості в католицькому центрі м. Мілвокі при участі Владики Іннокентія Лотоцького, ЧСВВ, та хору „Прометей" з Чикаго.

Старанням ювілейного комітету у травні ц.р. влаштовано в Публічному музеї Мілвокі імпозантну виставку народного мистецтва, присвячену Тисячоліттю Християнства в Україні, яка тривала до половини вересня. Виставка була випозичена від Українського Музею в Ню Йорку і стала великою атракцією нашого міста. Її відвідали понад 150,000 людей. Впродовж часу тривання виставки в авдиторії музею відбулись дві доповіді, концерт, висвітлювано українські фільми, демонструвалася техніка виробів народного мистецтва.

Завершення святкувань відбулися 23-го жовтня ц.р. Владика І. Лотоцький в асисті о. пароха Ю. Гайдоша і запрошених священиків відправив Архиєрейську Службу Божу в українській католицькій церкві. Після того відбувся бенкет в залях готелю Меріят.

Від імени ювілейного Комітету бенкет відкрив мгр В. Піскір. Він підкреслив вагомість події словами: „За тисяча років пройшло вже сорок поколінь, які одне одному передають нашу християнську віру, плекають традиції, творять і розвивають культуру, а з тим і національну свідомість нашого народу. Незважаючи на всі лихоліття, ми залишилися живим народом і показуємо світові хто ми, чиї сини, внуки і правнуки".

Молитву провів о. Юрій Гайдош, а проклямації в честь ювілею від губернатора та від посадника міста прочитали Уляна Тишинська і Стефанія Оліг. Головні промови виголосили преосв. Іннокентій Лотоцький і конгресмен Джералд Клечка.

У своїй промові конгресмен Клечка відзначив, що він підтримував резолюції, в яких закликалося Совєтський Союз перестати переслідувати людей за віру та їхні переконання. З подиву гідною точністю історичних фактів він стисло насвітлив преважкий шлях українського народу впродовж його історії, підкреслюючи при тому його живо творну силу пережити всі ті лихоліття і зберегти себе як народ.

Завершенням бенкету був виступ віртуоза гри на бандурі Віктора Мішалова. Не місце тут подавати вичерпну рецензію на його виступ. Досить зазначити, що він своїм концертом заворожив слухачів. Дивні почуття переливалися у серцях людей на тій імпрезі, сповнених радістю і гордістю, що саме нам доля судила святкувати цей Тисячолітній ювілей. З естради неслися як срібло чисті благальні та бальорі акорди бандури і нічого не треба було додавати до екстази духовного піднесення. Але із закутка душі виповзали картини жорстокого реалізму... Не дзвонили Софійські дзвони, коли мешканці столиці зібралися над берегом Дніпра, щоб відзначити це велике свято... і їх розігнали. Хто? Ті, хто довів Україну до порога духовної та економічної пропасти, а тепер замилюють очі про оновлення, „перестройку".

Тільки заключні слова подяки усім, хто причинився до успішної імпрези, які висловив голова ювілейного комітету д-р О. Цибрівський, пригадали нам про те, що пора розходитися.

За ініціятивою д-ра Р. Дражньовського була влаштована впродовж листопада мистецька виставка в університеті Висконсин-Мілвокі, присвячена Тисячоліттю Хрищення України. Там же 5-го листопала відбулась доповідь на тему ваги християнства для українського народу, яку виголосив проф. Верига з Торонто. На цьому й закінчились ювілейні святкування у Мілвокі.

А. Діброва

Прийдіть, бо це останнє прощання

На свіжу могилу о. мирт. П. Хомина

Підходимо не своїми ногами. Бо у цій труні лежать тлінні останки нашого доброго учителя отця митрата Петра Хомина. Ось тут наш предобрий катехит з тих давніх часів, коли ми ще вчащали до гімназії у горіховому саду. Лежить тихий, безмовний, неначе сивенький голуб... У церкві повно людей, майже половина його учні — ті ще зі Львова, ті вже з переселенчих таборів, а ті, наймолодші, вже таки з Торонто. Якось дуже врочисто й мелодійно звучать голоси співців і священиків. „Отець катехит буде вдоволений", — пробігає думка. Він же так любив наш спів і з нами сам співав. Осіннє сонце заглядає крізь кольорові шибки церковних вікон. „Прийдіть, бо це останнє прощання, пора розлучатися". Цілуємо єпископський хрест, а кожний з нас думає свою невтішну думу про коротке людське існування, про невідкличність смерти, про пройдене життя.

Та поміж сумними думками чомусь згадується горіховий сад, чепурний будинок гімназії СС Василіянок, велике чисте подвір'я, квітники та кущі і гурт веселих, розспіваних дівчат-підлітків. Під вікном учительської канцелярії стоїмо і співаємо... Що це за пісня згадалася мені, коли йду в черзі прощатися востаннє з нашим катехитом отцем Петром Хомином? Гляджу на кольорові вікна і спостерігаю, як злітають звідкись голуби, видно їхні тіні і чути, як лопотять крилами. Чого вони так лопотять і чого щораз то злітають, то піднімаються вгору? Якась давно забута пісня морочить мені серце... Ах, вже й згадала! Ми колись співали декілька пісень про голубів: сидів голуб на дубочку, сизий голуб, а ще й голуб на черешні... Наш катехит добре нас розумів, як ще ми були підростками! Вчив нас релігії, тут історія Церкви, літургіка, етика, догматика і апологетика. Це був ясний і логічний виклад всього, що в'яжеться з християнством. Були екзорти в гімназійній церкві, Служби Божі, Вечірні і Водосвяття. Три найвищі ростом у нашій клясі, Дарка, Маркеля і Стефа, стоять зі свічниками-трійцями. Мені припадає невдячна й відповідальна роля дяка, який має знати, що, коли і як треба відповідати чи співати. Якось виходжу оборонною рукою з тих межових дяківських ситуацій. Зате дістаю кивок голови і півусміх в церкві. А ще потім в клясі, на годині релігії признання від нашого отця Хомина!

Або... Веселий і погідний ранок застає нас на головному двірці, їдемо до Гошова! Їде з нами, очевидно, наш отець катехит. До Гошова їдемо на прощу. По дорозі співаємо, вже не про голуба, а якісь не то поважні, не то побожні пісні, може й псальми. Отець з нами співає. З Болехова йдемо пішки, накрапає дощ, та нам байдуже. Ми молоді, наш катехит здається нам вже дещо старшавий, але тримає з нами крок (він чей же вояк!), по молодецьки вимахує руками і співає.. В гошівській церкві відправляє Молебень для нас, співаємо голосно, аж дзвенить від наших голосів церква! Здається нам, що Богородиця теж з нами співає... Голуби лопотять крилами, летять з церкви на дзвіницю... Це наш останній рік в гімназії, за кілька тижнів будемо вже по матурі і розійдемось, бо ось вже дорослі. Але всі обіцюємо собі п'ять років зустрінутися, з'їхатися, може навіть знову до Гошова поїхати з нашим добрим, розумним, привітним і веселим отцем Хомином.

... Голуби лопотять крилами... „Святий Боже, святий кріпкий"... Лопотять крилами голуби за вікном церкви св. Миколая в Торонто, де відправляємо похорон по нашому отцеві катехитові. Лежить він як сизий голуб, тихий і безмовний, такий біловолосий, старенький, подібний до пустинника чи святця з ікон. Але думка вертається знову до молодих днів нашої передматуральної прощі до Гошівської Богоматері. Радісний весняний час, молоді, повні надій дівчата, дорога стелиться нам у майбутнє: студії, добра праця, може хтось і про одруження вже думає... „Ви всі дуже життєрадісні", — стверджує наш отець катехит і радіє разом із нами. Нас 24, різнородні, як китиця пільних квіток. Ми повні шкільного знання, певні своїх успіхів. Вертаємося вечірнім поїздом до Львова і співаємо. Співаємо про голуба чи про голубів? Про голубів, що лопотять крилами, напившися води із броду. Так, ця пісня про нас самих, ми, як ті голуби, напилися науки в нашій школі і йдемо, летимо в життя! Зустрінемось за п'ять років! Не зустрілися! Бо прийшла нежданна війна, розсипала нас по всьому світу, загарбала наші молоді роки, позбавила нас навіть Батьківщини. Не зустрілися ми всі разом вже ніколи, хоча горстка нас, що живе отут в Канаді й Америці, старається вдержувати зі собою зв'язок і навіть зустрічатися. З нашим отцем катехитом, нашим добрим учителем і приятелем, зустрічаємося як можемо зчаста. Згадую з'їзд львів'ян в 1978-му році на Союзівці. Їзда автобусом приємна, іде з нами теж і наш отець Петро Хомин. В круглій коробці мітра, яку недавно одержав за свою довголітню працю як катехит і редактор. Радісно нам їхати автобусом, радісно нам побувати разом. Але вже не співаємо, як це колись бувало...

За церковним вікном лопотять крилами голуби. Наш отець катехит лежить в труні, влягнений в ризи й мітру. Час розлучатися, вже не треба більше нічого, тільки доброї згадки про учителя, про нашого учителя, що навчив нас бути життєрадісними навіть у найскрутніші хвилини життя. Все ще лунає „Святий Боже", коли виносять вже замкнену труну. Дзвонить протяжно дзвін. Під його проймаючий звук укладається похоронним ладом довга валка авт. З церковної вежі злітають голуби, лопочуть крилами понад валкою, здається, під такт дзвону. Десь у пам'яті зринають слова пісні про голубів, пісні, що ми її залюбки співали з нашим отцем катехитом... „Коло млина, коло броду, там голуби пили воду. Напилися, полетіли, крилоньками злопотіли".

...Замовкає дзвін, та голуби вже не повертаються. Полетіли за похоронною валкою.

Марія Голод

Відзначення...

(Закінчення зі стор. 2)

тю багатьох римо-католицьких єпископів. Співав український католицький церковний хор з Ванкуверу.

Делеґати конвенції одобрили конґратуляційну резолюцію з нагоди Тисячоліття, в якій, між іншим, жадають від провідників Совєтського Союзу леґалізації УКЦеркви та надання повної релігійної свободи вірним. Найвищому лицарові братства Virgilio Печантові доручено передати цю резолюцію Блаженнішому Патріярхові і Кардиналові Мирославові Любачівському.

Можна ще згадати, що де б не були запрошені, почесні відділи Лицарів Колюмба виступали в одностроях з приємністю та зацікавленням на ювілейних святкуваннях Тисячоліття.

На закінчення треба підкреслити, що Братство Лицарів Колюмба — це багаточленне, світове католицьке (не тільки римо-католицьке), братське церковне товариство, в якому об'єднані активні чоловіки-католики. Існують теж допоміжні жіночі відділи. О. Йосиф Денщук, тепер сотрудник в парафії при українському католицькому відділі Лицарів Колюмба українського обряду в Канаді у 1955 році у Вінніпеґу. Він був теж основником першого відділу українського обряду у ЗСА, який зорганізував у 1980 році у Вашінґтоні. Сьогодні маємо кількадесят відділів в Канаді і ЗСА, включно з відділом св. Йосафата ч. 4881 при церкві св. Йосафата у Воррені, Миш., до котрого я належу. Але ще є їх відносно мало. На жаль, більшість з нас незацікавлені в цім братстві, а дехто навіть висловлює неґативні погляди, основані на дезінформаціях.

На мою думку, Лицарі Колюмба мають дуже прихильне наставлення до УКЦеркви і українців, і можуть допомогти нам морально і фінансово. Наприклад, я щойно отримав вістку, що Рада директорів Лицарів Колюмба затвердила і дала даток на заплачення всіх сімох дзвонів в соборі Пресвятої Родини. Уважаю, що ближче обзнайомлення, збільшення членів та наших відділів і загалом позитивна підтримка Лицарів Колюмба напевно буде корисним для української спільноти.

Д-р Тарас Гнатчук

Воррен, Миш.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

СТАНИСЛАВ ВАСИЛЮКА мол. Член УНС Відд. 179-го ім. Св. Володимира в Ст. Люіс, Мо. помер 6-го березня 1986 року на 55-му році життя. Нар. 22-го червня 1930 року в Іллиной. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Патрисю, синів Стефана і Миколу. Похорон відбувся 8-го березня 1986 року на Ветеранськім цвинтарі в Гюстон, Тексас.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІВАН Ф. ДУМОВИЧ, член УНС Відд. 130-го ім. Св. Володимира в Ню Йорку, Н.Й., помер 14-го жовтня 1983 року на 63-му році життя. Нар. 29-го листопада 1921 року в Пенсильванії. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Софію і дітей: Джо-Енн, Роберта, Стефана, Юрія, Мішелл і Івана мол. Похорон відбувся 18-го жовтня 1983 року на цвинтарі Ґейтс оф Гевен у Валголл, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Юрій Юрків, секр.